

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemna št. v Gorici in po pošti pošiljana:

Vse leto ...
Pol leta ...
Četrt leta ...
Pri oznanilih ...
„unicah“ se plačuje za ...
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 kosa

7

6

Za večer št. po ...

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tabakarnah v gosposki ulici in v nakopi ulici ter v Trstu, via Cassanese, 11.

Če se naj bi blagovoljno pošiljalo ...
16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Določam in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravljanju.

Nov minister.

Ministri prihajajo in odhajajo ter pokladajo prisega v roke Njegovega Veličanstva, a narodi ostajajo vedno tam, kjer so bili, če že ne grejo rakovo pot. Temeljna postava zagotavlja narodnostim avstrijske države pravico do rabe narodnega jezika v šoli, uradu in javnem življenju, ali v resnici je ta raba jako pičila ali celo ničeva. Nahajajo se kraji v Avstriji, kjer ne samo da se ne rabi v uradu narodni jezik, temveč niti deželni jezik se ne rabi, ampak v kraji popolnoma tuj, n. pr. v Kanalu na Goriškem. In to ne vsled uradnikove trme, kakor pravijo, večinom vsled ukazov in migljajev od z gore. To pa ima dvojno slabo stran, ker slabi uradovanje in ker izpodkopuje javno npravnost. Enako je v šolah; za 132,000 koroških Slovencev ni slovenske ljudske šole, v kateri bi se otroci naučili brati katokizem v maternem jeziku. Neke šole, v katerih se otroci 6 tednov učijo slovenski, potem pa 7 let in 8 mesecev nemški, imenujejo na Koroškem slovensko-nemške šole, kakor piše „Slovenec“. Kako je mogoče, da se pri takih okoliščinah govori o narodni ravnopravnosti, nam je nerazumljivo. O srodnih narodnih šolah, se vé da, niti govora.

Ako bi postava nasprotovala pravici ali ako bi visoki dostojanstveniki ne imeli pojma za naravno pravo, rekli bi, da ni pričakovati drugih razmer. Ali postava, kakor omenjeno, je pravična in visoki dostojanstveniki popolnoma priznavajo pravičnost onih tirjatev, za katere se narodi borijo leta in leta. Skrivni svetovalec Njegovega Veličanstva vzvišeni grof Coronini je v svojem govoru v državnem zboru, kakor uže večkrat prej, odločno poudarjal in zahteval, naj se izvršuje naravno pravo nasproti vse narodnostim. Minister Conrad, ki ni nikoli slišal naših prošenj, dokler je bil na ministerskem stolu, imel je pri odhodu govor na svoje uradnike, v katerem razločno priznava pravico vsakemu narodu, da se odgojuje v svojem jeziku, in imenuje strahopetca (Feigling) onega, ki bi zatajil svoj materni jezik. Ko imamo pred očmi take izjave takih mož, ne moremo načuditi se brezmejni razliki, ki se nahaja med besedami in dejanji. Ali bo kedaj bolje? Ne vemo.

Dobili smo novega naučnega ministra in politiki

prorokujejo njegovo prihodnost. Največjo težavo bo imel z vojnim ministrom, ki hoče, kakor se zdi, naj bi mu odgojeval korporale za vojno. Nam se zdi, da je dovolj, ako narodi dajejo vojake; korporalo naj si vojstvo samo izredi. Dejanska služba treh let je v to več ko zadostna; ako se mladenič v treh letih pri vojaki ne navadi toliko „državnega“ jezika, kolikor ga vojaštvo zahteva, navadi se ga še manj deček, katerega manjka poduk skoro s cela. Naj bi zadostoval, donarni in krvni davek in naj bi nam ne nakladali cokle in davka — na o m i k o. Od novega ministra ne pričakujemo in ne zahtevamo čisto nič; on naj hodi svojo pot, in zgodovina pojde svojo.

Kmetijski tečaj v Gorici.

Z Goriškega, 8. nov. 85.

Čakal in čakal sem, da bode vendar kako spretnejše peró sporočalo v „Soči“ o kmetijskem tečaju, ki smo ga imeli letos v Gorici nekateri slovenski učitelji raznih političnih okrajev Primorskega, a dočkal nisem ničesa; zato sprejmi, draga „Soča“, o tej zadevi sledeče vrstice. K temu tečaju pozvanih nas je bilo 12 učiteljev, katerih imena so bila že naznanjena v „Edinosti“; zato jih za zdaj opustim, kajti namen moj ni, tu govoriti o osebah, ki so se učile, ampak o tem: kaj in kako smo se učili, koliko naučili, in o potrebi teh tečajev. Letošnji tečaj trajal je od 16. septembra do 3. oktobra. Učilo se je ne le teoretično, ampak tudi praktično pri raznih ekskurzijah ali izletih. Teoretičnega tika imeli smo 4 do 5 ur na dan, in pri vsem tem pčlem času razlagalo se nam je vendar le mnogo stvarine iz raznih strok kmetijstva; takó učili smo se: 1. o splošnem kmetijstvu, t. j. o geologiji in geognoziji; 2. o gnoji in guoenji; 3. o obdelovanji zemlje; 4. o raznih kmetijskih strojih; 5. o zboljššanji zemlje; 6. o setvi in žetvi; 7. o kolobaranju; 8. o rastlinoznanstvu; 9. o sodjarstvu; 10. o vinarstvu in kletarstvu; 11. o škodljivih mrčesih; 12. o živinoreji; 13. o napravi šolskih vrtov in 14. o sviloreji.

Da je bilo toliko stvari za takó kratek čas vsekako preveč, sprevidi lahko vsakedo; toda z do-

bro voljo se dá tudi v kratkem času mnogo doseči. Takó tudi mi; storili smo vse mogoče, da bi dosegli namenjeni cilj in konec tega tečaja, kar se nam je tudi večinoma posrečilo. Res je toraj, da smo se imeli v tem času dosti učiti, a pri vsem tem smo se pa tudi mnogo naučili, kar je pokazal javni izpit dne 3. oktobra. Ta vršil se je v navzočnosti našega visokorodnega c. kr. dežel. šol. nadzornika gospóda Antona viteza Klodiča-Sablodoskega, ki se je o napredku in izidu tega tečaja jako pohvalno izrazil in pokazal svojo popolno zadovoljnost v vsem in nad vsemi. Da smo se pa tedaj v tem pčlem času res mnogo naučili, zahvaliti se imamo v prvaj vrsti spretnosti naših dveh gospodov profesorjev: Ernesta Kramarja in Fr. Uršiča. Prvi je bil ob enem vodja tega tečaja, kar mu tudi povsem pristuje zaradi njegovih posebnih zmožnosti. Isto tako je tudi g. Fr. Uršič, assistent na vno — in svilorejskem poskuševališči, več v svojih predmetih. Čast in hvala obema!

Opetovano in smelo trdim, da smo se res v tem tečaju mnogo naučili iz kmetijstva; to spoznavam sedaj sam pri podučevanju tega predmeta v nadaljevalnem tečaju, ko se namreč vse spretnije in lažje sučem v šoli, nego sem se prejšnja šolska leta. Enako godi se gotovo tudi vsem onim mojim tovarišem, ki so z mano vred obiskovali letos omenjeni tečaj. Kaj ne, gospóde kolegi, da je res takó?

Mimo teorije imeli smo pa tudi praktične vaje in te večinoma pri izletih. Naj mi bode toraj dovoljeno še o teh nekoliko spregovoriti. Pri teh naleteli smo na marsikaj zanimivega, lepega, koristnega in podučljivega, pa tudi na prijetno in neprijetno. Človek pa, ki resnico ljubi, resnico tudi govori, bodisi meč stenami, ali tudi javno. Kot resnicoljuben človek hočem tudi jaz tu ob kratkem objaviti v tem duhu naše posamezne ekskurze. Ti dali so nam namreč priliko, učiti se praktično po vodilu g. Ernesta Kramarja o živinoreji, sadjarstvu, vinarstvu in kletarstvu, o cvetličarstvu in o raznih kmetijskih strojih. Kaj zanivo, lepo in podučljivo je bilo za nas vinarstvo, kletarstvo in živinoreja g. barona Ritterja v Moutari; isto takó pa tudi sadjarstvo in cvetličarstvo g. Ferantija v Gorici na obeh straneh pod Kostanjevico. Tu dobili smo jako spretnega in priljudnega vrtnarja, ki nam je znal marsikaj lepega, koristnega

LISTEK.

Špilperški podkopl.

Zgodovinsko-podučna črtica.

Spisala Pavlina Pajkova.

(Dalje.)

Tu vidimo n. p. ječo slavnega pandurskega polkovnika Franca plemenitega Trenka. Ono nič menj slavnega italijanskega pesnika grofa Silvija Pelika in drugih znamenitih oseb. Po ječah Trenka, Pelika in še troje drugih slavnih jetnikov visé njih doprsne oljnate podobe.

Ječe političnih kaznjencev so bolj revnim sobam podobne. Stene pobeljene, malo okence, toda visoko gor pod stropom in ilova peč, v kateri se jim je po zimi kurilo. Povsod se še zna, kje je stala njih postelja in kos verige, s katero so bili priklenjeni, tiči še v zidu.

Vidi se tudi ječa neke italijanske markizije, katera je bila zaradi velezdaje na deset let teškega zapora obsojena. Vso svojo kazen prestala je razvajena gospa v tesnej sobici, katere okence je gledalo v hodnik, tako da je bila v sobici skoro vedno tema. A zato jej je bilo dovoljeno žgati na svoje stroške sveče, kar je tudi ves dan delala.

Tik ječe te markizije stoji majhen prostor. Tu notre je stanovala nje služabnica, katera se je dala po svoji želji v gospo zapreti, da jo je mogla streči. **Redka služabniška zvestoba.**

Pred vsako ječo političnega jetnika stala je vojaška straža.

Tudi ječo znamenitega roparskega vodje Babinskega najdemo v tem hodniku. Vsled ropanja, goljufije in drugih hudih pregreškov, bil je na dvajset let teškega zapora obsojen. A še predno je bil svojo kazen prestal, bile so špilperške ječe ostavljene. Babinsky dostal je potem svojo kazen v nekaj drugej ječi na Českem, katero je kot 61letni stavec zapustil.

Ker se je Babinsky vseh dvajset let svojega zapora v vsakem oziru izgledno vedel, dobil je potem v samostanu usmiljenih sester v Repih (na Českem) vrtnarjevo mesto. To službo je najzvestejše opravljal do konca svojega življenja, polnih 23 let. Umril je leta 1879, 84 let star.

Vodja nam je pripovedoval, da je pred nekaterimi leti staremu možu kazal špilperške podkope. Prišedši v ječo Babinskega, razlaga čuvaj tujcu: Vidite, tu je prebival toliko in toliko let občno znani grozoviti ropar Babinsky. Tam-le, kjer so one lukuje v zemlji, stala je njegova postelja. Dovolite, seže mu tujec uljudno v besedo, postelja ni stala tam, kjer Vi trdite, temveč tukaj v tem kotu; meni smete verjeti. Tujec bil je Babinsky sam.

Ko smo si ogledali več posameznih ječ, ki stojé po vrsti edna poleg druge v dolgem hodniku, prišli smo skoz postranski obok v drug podkop. Tu je bilo zopet nekaj občin, a bolj navadnih ječ.

Opomnje vredna se mi zdi velika soba, v kateri je imelo morda kakih petdeset jetnikov prostora. Skoz zid te sobe je bila velika veriga napeta, ki je regala od stene do stene. Eden konec verige je šel skoz prodrti zid v stražnico, kjer so vojski čuvali.

Na to verigo so bili vsi jetniki s svojimi verigami priklenjeni. Straža pa je imela nalogo vsake pol ure natezati verigo, in to po noči, kakor po dnevi. Predstavi naj si zdaj blagovoljni čitatelj muke ubogih jetnikov. Ko so se ti namreč po noči vlegli na gola tla, da bi spavali, prebujal jih je vsake pol ure čuvaj iz spanja. Ko je namreč nategnol verigo, prisiljeni so bili jetniki hitro ustajati.

Poleg te sobe je širok obzidan prostor, ki je imel nekdanj jako grozovit namen. Tu je bila najhujša ječa za ženske jetnice. Opomeniti namreč moram, da ženskih hudodelnic niso mčili niti jih zapirali in zaklepali v brezčasne in temne podkope, kakor možke. Ženska kazen je bila dvojna: težka in lahka. Ženske, obsojene na lahki zapor, bile so po noči uklenjene; po dnevi pa so morale opravljati vsakoršna dela.

Ženske, obsojene na težko ječo, kaznovali so čisto prosto ali zato vendar le strašno. Take nesrečnice bile so žive uzidane in sicer do vrata, samo glava se je ven videla. In v teku ednega tedna, dasi so jim davali jesti, so revice pomirale. Po njih smrti izkopavali so jih iz zidu ter na pokopališče zanašali.

V to sobo smo tedaj prišli. Zid je bil ondaj ves razdrapan, da je povsod še bil znati sled nesrečnic, ki so ondaj pri popočajni zavesti grozno smrt storile. V resnici, strašen pogled!

Še druga kazen je obstajala v tem, da so vsakemu ječi kuševali okolo vrata železen ovratnik in okolo pasu železen opasnik. Od ovratnika do opasnika je visla debela veriga. Ta pa je bila tako težka, da jo je moral jetnik vedno v roki držati, sicer bi mu bila linjak polomila. Železni ovratnik in opasnik

in podučljivega povedati in tudi praktično pokazati. Bodi mu hvala!

No, s tem pa ni še konec naših izletov, kajti ogledali smo si tudi oba oddelka kmetijske šole: slovenski in laški! — No, kaj naj rečem pa o teh šolah? Da ostanem mož beseda, da sem resnicoljuben človek, moram kar odkritosrčno reči: da nič posebnega! Stanje teh šol je le še bolj primitivno do zdaj, in vse nekako bolj simplice; zato o tem molčim, ker mi niso mar „atomi“ teh šol. Grajati se pa tudi ne smé niti ta, niti oni oddelek: a vsekako pričakovati bi bil od obeh večji napredek in bolj vzgladno obdelovanje. S časom bode tudi to in še drugo!

Slednjic nastane vprašanje: Ali so potrebni taki kmetijski nadaljevalni tečaji nam ljudskim učiteljem na deželi? — Da, potrebni in silno potrebni so nam, ker moramo učiti poleg drugih predmetov tudi kmetijstvo, kar je tudi pravo in neobhodno potrebno kmetaki mladini; gotovo bolj nego ta ali oni predmet iz realij. Taki tečaji so nam takó potrebni, da bi ne smeli niti jedno leto izostati. Na teh se učitelstvo v kratkem času dobro izučí iz kmetijstva, in če so učitelji sami dobro izurjeni v tem predmetu, bodo gotovo tudi uspešno v šoli in zunaj nje učili teoretično in praktično, ter s tem mnogo pripomorejo v povzdigo kmetijstva. Blagostanje ljudstva bi se sè splošnim učenjem po deželi zboljšalo. Taki tečaji naj bi bili leto za letom ob času velikih počitnic 3 4 tedne učiteljem na razpolago, posebno onim, ki ne le teoretično, ampak tudi praktično učé kmetijstvo. Res, dandanes učí se v ljudski šoli to in ono; vendar tudi mnogo, kar ni toliko potrebno. To nepotrebno naj bi odpadlo, ali naj bi se vsaj skrčilo, in mesto tega dalo naj bi se več prostora potrebnemu predmetu, t. j. kmetijstvu, ki je steber blagostanju narodov in držav. Pristavski.

Dopisi.

V Gorici, 10. nov. — Slovensko bralno in podporno društvo imelo je preteklo nedeljo, 8. t. m., svojo prvo domačo zabavo v novih prostorih v hiši g. Marzinja, ki se je tako lepo izvršila, da sme društvo po vsi pravici ponosno biti na njo. O naznanjenem času, ob 7. uri zvečer, začeli so se društveniki zbirati posamični in v družbah, nekateri z vso svojo družino, in ob 7^{1/2}, ko so peveci prvič zapeli, bili so zasedeni blizu da vsi prostori v obširni novi dvorani. Ali ob tem času zbiranju ni bilo še konca, temveč tedaj so se le začele prihajati goste trume društvenikov in društvenih prijateljev, v obilnem številu čitalničarjev in drugih rodoljubov. Dvorana se je zasedla do najzadnjega prostora in novi došlici so se morali ustavljati v sobi pred dvorano, ki se je kmalu napolnila. Vsega vkup bilo je zbranih med 200 oseb, česar prej ni nikdo pričakoval. V dvorani nastala je gneča in vročina, da se je živo pogrešal kak velik dihavnik, ki bi odvajal ugreti zrak pa dovajal svež in čist zrak; v sprednji sobi bilo je boljše, ker so se vrata odpirala na dve strani.

Za prvo pesmijo zapeli so peveci še drugo in tretjo in dalje, da je bilo veselje, poslušati jih. Razen domačih pevcev, ki so se uže med tednom urili pod vodstvom g. M. K., prišli so tudi izvrstni peveci iz St. Petra, ki rešijo vsigdar častno svojo nalogo, kamor koli pridejo. Ko je bilo odpetih uže več pesni

sta se le zdaj pa zdaj odstranila, da se je jetnik mogel nekoliko gibati. Ročnih in nožnih oklepov pa, jetnikom sploh niso nikdar smekali.

Špilperški kaznjenci so bili razdeljeni v tri vrste: z najtežjim, težkim in lahkim zaporom. Obsojenci v najtežjem zaporu tlačali so po noči in po dnevi v verigah, niso imeli ležišča in živeli so o samem kruhu in vodi.

Obsojenci v težkem zaporu tlačali so, kakor oni, po noči in po dnevi v verigah, samo da verige niso bile tako težke, kakor pri onih. Za ležišče imeli so deske in dvakrat na teden dobivali so po pol funta mesa.

Obsojenci na lahki zapor bili so samo z nožnimi in ročnimi oklepi priklenjeni in njih ječe so stale v prvem nadstropji; dobivali so tudi toplo hrano vsak drugi dan.

Tudi v tem oddelku podkopov stoji mučilnica. V njej je videti škripec, še isti, ki je pred sto leti visel, na katerem so jetnika, potem ko so mu roke na hrbet privezali, z debelo vrvo v zrak potezali. Vrv pa so privezali na kolec, ki je tlačal med zvezanimi rokami. Tudi noge so bile trdo privezane. Ko je jetnik visel visoko v zraku, obesili so mu na noge železno utež po 46 funtov težko, na roke pa utež po 25 funtov. Nesrečnemu ste se valed tega razkročili rameni in pleči.

Cel kup še drugega mučilnega orodja hranijo v tej groznej stanici. Tu je n. pr. videti železna lisica ali palonica, v katero je moral jetnik oba palca vtakniti. Rabeli ju je na to stikal, da je kri ven sikala. Vidi se tudi španjski čravelj in enako železno orodje, s katerim so nevarnikom roke, noge, pleča mečkali.

in se je zdelo, da je vsa družba, ki je mislila priti, vkup, izpregovori društveni predsednik dr. A. Gregorič, ki je v daljšem govoru razložil, da sme društvo nadejati se dobre prihodnosti v novih prostorih toliko gledé na svojo notranjo sestavo in na načela, katerih se drži, kolikor gledé na svojo zunanje okoliščine, namreč na razna slovenska društva v Gorici in razne narodne zavode, ki drug drugomu pomagajo in skupno delujejo za napredek in povzdigo naroda. Živahna pohvala donela mu je od vseh strani, ko je končal svoj govor. Po nekotikem odmoru, med katerim so peveci navzoče kratkočasili, vzdigne se zopet predsednik ter objavi zbranim društvenikom častiven odgovor, ki je došel društvu valed najvišjega povelja od sl. c. k. okrajnega glavarstva v Gorici na ono čestitko in izraz neomahljive ukanosti, ki sta se odpisala na Dunaj o priliki najvišjega imendana presvitlega cesarja, ki ga je društvo slavilo v Renčah v družbi z Renško občino. Svoje poročilo končal je predsednik s trikratnim živio-klicem na Njegovo Veličanstvo, katere so navzoči tako krepko ponavljali, da se je v dvorani močno odmevalo. Na to zapejo peveci Hribarjevo kantato, ki prehaja v cesarsko pesem, katero so vsi stojé poslušali, večinom tudi peli. Na to bilo je srečkanje. Prva številka zadela je debelega purana, ki je bil opitan za sv. Martina; druga številka dobila je steklenico dobrega vina za Martinov večer, tretja pa lep zvezek dolgih smolek. Vsa družba bila je na tem jako vesela, posebno oni, ki so dobili, ker so imeli en razlog več, da so se veselili.

Marsikdo je morda mislil, da družba ostane malo časa skupaj, in se potem kmalu razide, ali prišlo je drugače. Krčmar je dobro stregel in skušal zadovoljiti svoje nenavadne goste, peveci so tudi skrbeli po svoji strani, da ni manjkalo razvedrenja, in tako je tekel čas, da nikdo ni mislil na dom in da so ostali še taki dalje časa v družbi, ki so bili prišli z namenom, da kmalu odidejo. Ni čudo, da v takih okoliščinah so se začele napravljati tudi napitnice, ki so mnogo pripomogle, da se je ohranila in vedno bolj širila živahnost in zadovoljnost med navzočimi. Prof. Kleinmayer društveni odbornik spominjal se je nekdanjega „Slavca“ in njegovega „generala“, ki je prav zdaj nekoliko reven, ter je napil gg. pevcev, ki so povzdigovali veselje in radost tega večera. Gospod Iv. Pirjevec, društveni denarničar, opozoril je navzoče na važnost rednega izpolnjevanja vsakovrstnih dolžnostij ter izrazil željo, naj bi mu bilo mogoče vpisovati vsako vplačilo o pravem času. Prof. Kleinmayer se zopet vzdigne in nazdravi z lepimi besedami društvenemu predsedniku kot novemu deželnemu poslancu. Splošno pritrdjevanje in odobravanje bil je odgovor na njegove besede. G. Ivan Pirjevec poprime besedo ter opomni, da podporno društvo ima nocoj razen uže znanih gospodov dva podpiratelja v svoji sredi, ki sta se prvič udeležila društvene zabave, ter napije gg. dr. Stančiču in dr. Lisjaku. Živahno pritrdjevanje in veselo nazdravljanje sledilo je na to. Tudi g. Ernest Klavžar poprime za besedo, govori o jezicnih in drugih doktorjih ter napije slednjic složenemu postopanju onih dveh narodnih društev, ki sti se združili pod Marzinijevo streho. Z veliko pazljivostjo in med pogostim smehom poslušali so navzočniki zdravijco, ki je bila dobro osoljena in opoprana. Med tem so peveci razne pesmi vpletali, ki so navzočim jako dopadale, tako da marsikatero so morali ponoviti. Gladko so jim šle vse, naj so imeli sekirice pred seboj, ali naj so le na sluh in pamet peli. Nekateri kratki, ko so prišle domače in znane pesmi na vrsto, peli so tudi drugi izmed pričujočih, če tudi niso bili iz števila pevcev. Reči se mora, da so društveni peveci zaslužili splošno pohvalo po svojem natančnem in ubranem petju.

Zopet se oglasi g. Pirjevec in po daljšem govoru napravi zdravijco društvenemu zdravniku in navzočemu pomočniku. Dr. Lisjak odgovori v lepi besedi ter poudarja korist in potrebo podpornega društva ne le z ozirom na ude, ampak tudi z ozirom na deželo in posamezne občine, katerim bi se bolniški stroški močno zmanjšali, ako bi se vsak občan, ki gre z dežele, vpisal v kako podporno društvo. S časom začeli so gostje odhajati in ko se je predsednik pevcem zahvalil, ostalo jih je malo več v dvorani. Trpela je zabava skoro štiri ure, a prešla je tako hitro, kakor da bi štela le nekaj trenutkov. Srečnemu se pač ure ne štejejo, in srečen se čuti človek, ko je med domačini in rojaki za par ur, potem ko se je ves teden trudil in bavil z raznimi opravili. Podpornemu društvu želimo, naj bi imelo še veliko takih zabavnih večerov, in naj bi se s čitalnico vred tako lepo razvijalo, kakor mu je njegov predsednik sodil pri tej prvi zabavi v novih prostorih.

Iz goriške okolice, 10. sept. — V zadnji številki priporočal je neki dopisnik, naj bi občine, po katerih pojde tramvaj iz Gorice na Trnovo, rado-voljno prepuščale proti odškodnini potrebni svet in vodo. Tudi jaz se s tem ujemam, vendar mislim, da uljudnost ni lepa samo pri kmetu, ampak tudi pri gospodu, pri podjetniku. Ko je podjetnik nameraval napraviti vodotok za svoje potrebe pod sv. Goro, ni nikogar pradel, ampak je začel delati. Naravno je,

da mu je kmet, na čegar zid je nastavljal cevi, vso šaro vrgel raz zid in da je bil potem pri pogajanji toliko ostreji.

Ako se tramvaj res posreči, naj gozdni urad skrbi o praveri času za dobre ceste, da ga podjetnik ne bo stiskal, ko odtisne voznike s ceste. V to svrhu priporočal bi cesto čez Čaven, katero mislijo občine same napraviti, dokler sega občinski svet, ako se jim da le nekoliko podpore. Po državnem svetu naj bi gozdni urad napravil cesto. Po tej cesti bi ob času sile vozila vsa vipavska dolina in podjetnik tramvajev bi ne mogel po svoji volji narekovati cene za prevoznjo. Tudi ko bi gozdni urad ne potreboval ceste, stala bi mu dobro, ker bi z njo brzdal morebitne zahteve podjetnikov. Vipavcem pa bi bila cesta vedno v korist.

Omenjeni dopisnik pravi tudi, da v hribih ni več drv in da zato ne plavijo več drv nekdanji lesni trgovci. Meni se je stvar drugače pripovedovala, da namreč plavljenje se je ustavilo v prvi vrsti radi konkurence. Če tudi nimajo hribi več toliko gozdov ko nekdanj, vendar imajo jih še vedno nekaj. Toliko v pojasnilo.

S Krasa, 8. nov. 1885. — Nadejaje se, da ne pičem, kar bi ne bilo treba, kakor mi je neki dopisnik v 35. številki Vašega lista očitaj, prosim, sprejmite, g. urednik, še te vrstice v predale Vašega cenjenega lista.

Resnica bi prišla slednjic, kakor vse kaže, vendar le na dan. Ono v vsakem oziru pomilovanja vredno ponočno tavanje, vsled katerega je, kakor se je vže napro: previdelo, marsikateri ponočnjak svoje zdravje izgubil, ugasne zdaj po tolikih izmišljenih in tudi hudobnih lažeh menda popolnem.

V torek 3. t. m. došlo je zopet na povelje sl. glavarstva mnogo delavcev in več žandarjev, da so v drugi postavljeni altar do tal podrli ter ga zopet v Sežano odpeljali pod ključ. Prav tako! Kakor slišim, se okrajno glavarstvo dolgo ni hotelo v to zadevo mešati, ker je menilo, da je bolj „vrskega“ nego političnega pomena.

Zdaj pa je, rekel bi, Bog sam to zadevo ovrgel. Nastala je namreč kužna bolezen in vsled te, kakor tudi vsled mnogo bolezni, katero si je marsikateri po noči pod milim nebom na Pliskavski gmajni nakopal, je slavno c. k. okr. glavarstvo ustavilo to ponočno brezpotrebno in škodljivo potovanje ter je altar razdulo in ostro prepovedalo *) potovanje ter zažugalo kazen 100 gl. ali pa 14 dni zapora njemu, ki bi na Pliskavsko gmajno zahajal. To bo imel za od-pustke vsak ponočnjak, katerega žandarji tamkaj zasajajo. Tako zdaj vsakdo misli, da bo tega čudeža konec; da bi le tudi družih posledic konec bilo!

Mnogo se je govorilo in žugalo s kaznimi celo zoper nekatere resnicoljube čuvaje, kateri so se drznili povzdigniti svoj glas na pravem mestu in o pravem času z nameuom, da bi pravo vero branili in ohranili ljudstvo pred oskrunljivim govorjenjem ponočnim tavanjem in raznoterimi lažmi. Toda molitev in pobuznost do prave Materje B. katera se je meseca oktobra po katoliškem svetu opravljala, je morebiti tudi to res žalostno izmišljeno zmotno na Pliskavski gmajni odpravila. Preveč je vže bilo!

Se nekaj. Kaj pa naj se zdaj stori z nabranim denarom, če ne bo več luč gorela na tako zvani: „božji poti?“ Tako se zdaj nekateri poprašujejo, katerim je uže od zčetka neka „rača pečena“ pravila, da se je samo v oni noči nabralo za „eno dobro kravo“. Marsikateri pravi, da bi bilo pravično, da se s tistim denarom poplača škoda, katera se je napravila s tem, da se je nekemu kmetu iz Pliskovice onde zraven ležeča senožet popolnem poteptala in za več let uničila, ker je toliko ljudij vedno po njej hodilo.

Vreme imamo zdaj slabo; ljudje se vedno ozirajo, kedaj se mogle izgube in se razjasni, ker niso žita še nič vsejali. Bog daj lepo vreme. (Za vreme ste že uslišani. Oglasite se večkrat. Ur.)

Politični pregled.

Najvažnejša vest, katero imamo v tem tednu takraj Litave zabilježiti je ta, da je naučni minister baron Conrad dal svojo ostavko, katero je presvitli cesar tudi sprejel, ter bivšemu ministru o tej priliki podelil veliki križ Leopoldovega reda in ga poklical kot dosmrtnega uda v gosposko zbornico državnega zbora, in da mu je naslednik v ministerstvu dr. Gautsch vitez Frankenthurn, dosedanji vodja Terezijanske in orijentalne akademije. Bil je v resnici uže skrajni čas, da je Conrad odšel, ker on je bil vsem narodnostnim tirjatvam gledé preustrojenja šol na narodni podlagi in zahtevam konservativnih poslancev gledé konfesionalne šole vedno

*) Ta glavarstvena prepoved razglada se danes po vseh županijah našega glavarstva. Torej pozor!

odločen nasprotnik. Govorilo se je celo, da nje-
mu bi sedanja desnica ne bila več dovolila v
državnem proračunu nastavljenih vsot in tako
primorala njegov odstop. Kake gore list pa da
je novi minister, menda drugi ne ve, ko Taaffe
sam; njegova politična barva je vsem nepoznana.
Mož je zelo mlad, ki ščeje komaj 34 let, rojen
je Dunajčan, hvalijo tudi njegovo učenost in
spodobnost, ali v politične zadeve se še do zdaj
ni vtikal. Njegovo delovanje sodila bode prihod-
nost in po delovanju ga bomo tudi poznali.

Odseki ogerske delegacije so se svojim de-
lom uže pri kraji, tamkaj sprejete svote skup-
nega proračuna imajo se še odobriti v javnih
skupščinah. Minister Kallay je obširno govoril o
bosenskih in hercegovinskih razmerah; med dru-
gim je dokazoval, da so dohodki v soglasji s
proračunom, da se mladeniči ne odtegujejo več
novačenju in da pri vseh nastalih zmešnjavah v
Bulgariji in Rumeliji vlada do zdaj red in mir
po celej Bosni. Proračunski odsek avstrijske de-
legacije pa je razpravljajal proračun ministerstva
zunanjih zadev, vojne mornarice in vojnega mi-
nisterstva. Tudi tukaj, kakor prej v ogerskej
delegaciji, je minister Kalnoky govoril in še od-
ločnejše poudarjal, da se mora „status quo ante“
v vzhodnej Rumeliji zopet povrniti; njemu je
pritrjeval delegat Dumba, med tem ko sta de-
legata s Češkega Rieger in Matus govorila za
združenje obeh Bolgarij. O proračunu vojne mor-
narice se je oglašil delegat dr. Tonkli in na-
glašal, da se ima naša mornarica postaviti v tak
stan, da se bode mogla v vojnem primerljeji
braniti drugim sosednjim državam ter ne bo pri-
morana v vojnih lukah iskati zavetja; to bo
možno pa le tedaj, ako se pomnoži število voj-
nih ladij in torpednic. Ob enem je tudi pripo-
ročal, da naj se pri stavbah bojnih ladij oziru
na ladijedelavnice v Trstu in da se vojne ladije
v prid domače obrti izdelujejo doma. Ker so
nekateri Nemci toliko naglašali znanje nemškega
jezika pri vojacih, je odgovoril vojni minister,
da v manjših vojskih oddelkih ni potrebno
znanje nemškega jezika, ali v večih in v vojni
pa je neobhodno potrebno kot sredstvo porazum-
ljenja. Ni treba, da zna vsak vojak nemški, ali
treba je, da zna eden ali drugi, da se razumejo
straže in donašajo poročila.

Konec rabuke v Kraljevem Gradcu med
Čehi in nemškimi turnarji je obsodba skoraj
vseh zatožencev zaradi javnega nasilstva od 2
do 18 mesecev; med obsojenimi je tudi mestni
župan.

V Zagrebu so deli poslanca Grzanića in dr.
Starčevića zaradi izgredov v zbornici in napadov
na bana v preiskovalni zapor.

10. t. m. je začela novo izvoljena zbornica
francoska svoje zborovanje. Ministerstvo je ho-
telo odstopiti, ali predsednik Grevy ni hotel
sprejeti ostavke celega ministerstva rekši, da
izid volitev za to ne daje povoda; odstopila sta
le dva ministra, ki sta pri volitvah propala, na
mesto teh dveh sta imenovana poslanec Gomot
ministrom poljedelstva in poslanec Dantresme
trgovinskim ministrom.

Konferenca v Carigradu je imela do zdaj
dve redni seji, ali uspeha njenega posvetovanja
še ne vidimo, in tudi ga ni koj pričakovati, ker
so si velevlasti navskriž. Avstrija, Nemčija in
Rusija so edine, in tirjajo „status quo ante“;
ali Anglija hoče zmešnjave nasejati. Tisti an-
gleški Salisbury, ki je s pokojnim Disraelijem
na Berolinskem kongresu razdril Sv. Štefanski
mir, se menda sedaj naj bolj poteguje za ne-
kako zedinjenje Bolgarije in to le iz nasprotstva
proti Rusiji, ki za zdaj o tem zedinjenju in še
posebno pod knezom Aleksandrom noče nič sli-
šati; vidi se, da se na Balkanu križajo angleški
interesi z ruskimi. Srbska in Bolgarska pa si ob
mejah nasproti stojiti in vsak trenutek zna priti
do redne vojske.

Ruski car je svojo veliko nevoljo nad bul-
garskim knezom Aleksandrom še posebej s tem
izrazil, da ga je dal izbrisati iz imenika ruskih
vojakov; ta carjev čin je neki zelo razjaril an-
gleško kraljico, ki je s knezom v svaštvo.

Domače in razne vesti.

Študentovska kuhinja družbe sv. Vincencija.
Darovali so: Mons. Luka Jeran iz Ljubljane 5 gl.
s pristavkom „Novi blagi sestri v Gorici s serčnim
čestitanjem k njenemu začetku in z iskreno željo, da
bi prav dobro napredovala“. Math. VI. 2.—4. za no-
vember 1 gl. Prečest. g. dekan v Kanalu 1 gl. in
z željo „dobro naj tekne in Bog naj požegna“ vpo-
slal: gg. dek. Vidic 2 gl., Anton Ukmar 1 gl., Gr.
Štrukelj 1 gl., Ant. Terpin 2 gl., Jos. Tomšič 1 gl.,
Sim. Kos 1 gl., X + Y 1 gl., Val. Bresausig 1 gl.,
And. Škert 1 gl., Fr. Delkin 1 gl., Mih. Cencić 2
gl., And. Vuga 1 gl. Bog poplačaj. Vsem dobrotni-
kom mladine izreka iskreno zahvalo družbeni odbor.
I. pl. K.

Grofinja Chambordova prišla je pretkli
teden zopet v Gorico, da tukaj prezimi. Zadnje čase
ni bila nič kaj trdnega zdravja in dolgo potovanje
bilo jo je močno potlačilo, ali zdaj se počuti bolje
in nadejati se je, da ji bo goriško podnebje, kate-
remu se je uže dolgo privadila, tudi letos dobro
ugajalo in pomagalo, da se popolnoma okrepi. Ubogi
spoštujete v nji svojo mater, ki za nje rada skrbi,
pa tudi cerkvam pomaga, kjer koli je treba.

Imenovanja. C. k. namestnik v Trstu imeno-
val je Janeza Šorlija iz Klavž blizu Podmelea,
dosedanjega namestništvenega koncipista, okrajnega
komisarja; bivšega konceptnega praktikanta Otona
conto Manzanon-a pa namestništvenega koncipista.
— Primorske deželne žandarmerije poveljnik, major
Anton Gallina, premeščen je v Brno na Morav-
skem; na njegovo mesto pride stotnik Marchetti,
do zdaj v Černovicah v Bukovini. — C. k. finančno
vodstvo za Primorsko je imenovalo kontrolorja Anto-
na Fratnika za davkarja. — Pravni praktikant
Julijan Cova z imenovan je avskultant na Primor-
skom. — Sodnijski pristav Silvij Gandusio pri-
de iz Podgrada v Istri v Tržič (Monfalcone). Sodnijs-
ka pristava imenovana s.a. avskultanta dr. Karol
Chersich za Matavun in Frano Dukić za Pod-
grad.

Umril je 1. novembra t. l. v goriški bolnišnici
usmiljenih bratov, kjer je bil le 3 ali 4 dni, Jožef
Čormelj, duhovnik v pokoji, rojen 27. februarja
1808 v Gojačah v čerški župniji. — Dne 10. no-
vembra umrl je v Trstu dr. Peter pl. Favento, v
Gorici dobro znani zdravnik, ki je bil že dalje časa
bolan na umu. Proti koncu bila je njegova bolezen
vedno huja, tako da smrt ga je rešila prežalostnega
stanja.

Glediški igralci, ki so najeti, da bodo igrali
v goriškem gledišči, igrajo zdaj v Palminovi blizu
avstrijske meje. Ko so prišli nekdanj na sprehod na
avstrijski svet, začeli so nekateri zabavljati čez Av-
strijo, da so finančni stražniki dva širokoustaika pre-
jeli in odpeljali v červinjanski zapor. „Corriere“ je
to pripovedoval, a skoro tako, kakor da bi uboga
jetnika pomiloval; v zadnji številki pa zatrjuje, da
krivca sta od družbe izobčena in da ostali so dobre
duše. Drugače bi pač ne nameravali priti v Gorico.

Živinski sejmi na Goriškem, ki so bili pre-
povedani zastran goveje bolezni, so zopet dovoljeni,
ker je bolezen ponihala. Ta vest gotovo razveseli
marsikoga, ki je želel prodati živino, pa ni mogel,
ker so bili sejmi zabranjeni, ali ki jo je hotel kupiti,
pa ni vedel kje, ker živina ni smela iz občine. Po-
sobno za sejem sv. Andreja prišel je preklie o prav-
nem času.

Dr. Benjamin Ipavec, zdravnik v Gradcu in
znani skladatelj, izdal je dvoje novih glasbenih del
pri Engelmannu in Mühlbergu v Lipsiji. Prvo se imenu-
je „Spominčice“, valček za glasovir, drugo pa „Mu-
zikalni list“ za glasovir. Drugo delo obsega naslednje
kose: Pri zibelji. Pri plesu. Alj še misli na me? Spavaj
sladko. Na grobu. Rojaki, ki se bavijo z glas-
bo, bodo gotovo veseli, da imajo zopet novih muzi-
kalnih kosov, ki obdelujejo znane predmete iz našega
slovstva. O glasbeni vrednosti navedenih del ni nam
treba govoriti, ker menimo, da zadostuje skladateljevo
ime v njih priporočanje.

Najlepše sprehajališče, katero imajo Gori-
čani, je ono iz mesta do postaje in nazaj. Naravno
je, da bi moralo mesto za tak prostor posebe skrbeti.
Zato se pa vsakdo čudi, kako je mogel slavni magi-
strat dovoliti Oskarju Ritterju, da je sezidal konjaki
hlev tik najlepšega sprehajališča, in g. Darbu, da je
sezidal hišo, ki je gledé svoje lege proti vsem esta-
tičnim pravilom, tako da žali oko vsakega človeka,
ki mora iti onde mimo. Estetični čut, ki je prej spal,
kakor se zdi, zbudil se je, ko je hotel menjavec R.
Vervega v omenjenem kraji hišo zidati. Ali zdi
se, da magistrat je svojo razsodbo proti predložnemu
načrtu s pomanjkljivimi razlogi podprl, kajti imenova-
ni gospod je uložil proti odoku utok, v katerem svoj
načrt krepko zagovarja. Ne vemo, kaj poreče k temu
mestno starešinstvo, a tolažno je, da se med me-
ščani vsaj eden nahaja, ki si upa zagovarjati svojo
stvar tudi nasproti magistratu, kajti odkar Marzini
aplōi, niso imeli Goričani takega moža.

Zanimiva sodnijska obravnava svetovnega
pomena se bo vršila pred goriškimi porotniki, kadar
uloži prof. Majonica ovadbo in zatožbo proti dr. Biz-
zarru. Zadnji je v št. 13 takajšnje „Rassegne“ od
5. t. m. objavil s polnim podpisom dolgo poslanico
proti prof. Majonici, katero mora ta tožiti, ako hoče
ostati državni uradnik. Če je poslanica neresnična,
mora prof. Majonica tožiti dr. Bizzarra zaradi obrek-
ovanja; če je resnična, mora po našem mnenju tožiti
državni pravdnik prof. Majonico; tako da stvar se
skoro ne more spraviti še sveta brez sodnje. Prof.
Majonica je objavil, da nastopi sodnijsko pot; dr.
Bizzarro pa trdi, da ostane pri tem, kar je pisal. —
Obravnava bo zanimiva zavoljo stvari, o kateri se
sude, in v tem oziru bo segala čez meje naše države;
a enako zanimiva bo tudi v marsikaterem drugem
oziru.

Katoliško bralno društvo v Št. Frjanu
napravi v nedeljo, 22. novembra t. l., besedo v dvo-
rni visokorodnega gosp. Jožefa barona Formentina.
Program objavi se prihodnjšč. Naznanja se tudi vsem
čast. gosp., ki so darovali za društveno zastavo, da
se je zastava že naročila pri znani firmi I. Zambach
na Dunaji. V Št. Frjanu, 10. novembra 1885.
Odbor.

Nesreča ali rop. Te dni so dobili na želez-
niški progi v Ločniku pri Gorici človeško truplo, ka-
teremu je železniški voz glavo odtrgal. Dotičnik je
bil doma iz Ločnika, 33 let star. Ker niso dobili pri
njem ure, povrhnje suknje in nekih drugih rečij, su-
mijo nekateri, da je bil človek oropan in na progo
vržen. Takih rečij se prej ni slišalo v teh krajih.

Martin pl. Lamb je v svoji oporoki s dne
23. januarja 1744 ustanovil denarni fideikomis ter
ob jednom določil, da se ima v slučaju, ako bi ta fi-
deikomis pronehal, od poštetelega denarja napraviti
dijaška ustanova za učence in učenke iz njegovega
sorodstva, in ako bi taqih ne bilo, za revne učence
in učenke Vipavske, Črnovrške in Idrijske župe.
Zgoraj omenjeni slučaj je zdaj nastopil in razpisane
so štiri ustanove za dečke po 150 gl. in štiri za
deklice po 50 gl. Ustanovna glavnica ali kapital je
21.150 gl. v državnih papirjih.

Nove knjige: Karte der Balkanhal-
binsel und der angrenzenden Gebiete (zemljevid
balkanskega polotoka in sosednjih pokrajin) izšla je
v zalogi A. Hartleben na Dunaji. Zemljevid je
natančen in velik, ima visokosti 68, širokosti 70 cen-
timetrov ter stane 60 kr. — Narodne biblio-
teke, ki izhaja v Rudolfovem v zalogi J. Kraja-
ca v snopiščih po 15 kr., izšel je 19. snopič, ki
obsega dve povesti: Berač, in Elizabeta, angleška
kraljica. — Dr. Karol Glaser, ces. kr. gimna-
zijski profesor v Trstu, preložil je indijsko gle-
diščno igro „Urvaši“ na slovenski jezik. To je
prva prestava, kolikor je nam znano, iz staroindijskega
na naš jezik. „Urvaši“ izhajali je kot listek v „E-
dinsti“ in se nahaja zdaj ponatisnena v Dolenčevi
tiskarni v Trstu. — Ljudska knjižnica, katero tiska
sv. Cirila tiskarna v Mariboru, ima v 17. snopiči povest: Mirko Poštenjakovič, pro-
sto poslovenil J. Leban; v 18. snopiči povesti: Rogl-
va Franca, podomačil H. Majar, Blagor milosrdnim
in Podučne povesti; v 19. in 20. snopiči zgodovinsko
povest: Beneška svatba, preložil Podgoričan. Vsak
snopič stane 6 kr. — „Duhovnega pastirja“
izšla sta v Ljubljani v Kat. tiskarni 10. in 11.
zvezek z mnogobrojnim, izbranim gradivom, ki je
namenjeno dušnim pastirjem. Za vsako udeležje in
praznik ima list po dva govora, ki sta izvršena ali
vsaj načrtana, razen drugih opomb. Za vsa leta stane
„Duh. pastir“ 4 gl.

**Krajcarska podružnica „Narodnega Do-
ma“ v Ljubljani.** Pred nedavnim časom nam je
bila prijetna dolžnost, pohvalno omenjati marljivega
truda, s katerim se dosledno zanima narodno učitelj-
stvo za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani.
Nehvaležno bi bilo od nas, ničesar omenjati o jedna-
kem zanimanju narodnega trgovstva. V oskrbi narod-
nih trgovcev in njihovih pomočnikov je uže 40 kraj-
carskih in 9 desetkrajcarskih knjig. Ni li to jasen
dokaz živega zanimanja, vreden, da se ga spominjamo
s topljo zahvalo. Razposlanih je sedaj blizu 400 knjižic,
razprodanih 18 krajcarskih. Pretkli teden vrnila se nam
je namreč 16. knjižica pod št. 246 (poverjenik g. E.
L. v drugič), 17. pod št. 175 (poverjenik g. dr. V.
G.), 18. pod št. 279 (poverjenik g. R. K. v drugič),
vse tri iz Ljubljane. Razen tega so poslali nekateri gg.
poverjeniki nekaj manjših na svoje knjižice nabranih
svot. Njihova imena in številke dotičnih knjižic obja-
vimo, ko dopošljejo še ostale svote s knjižicami vred.
Lepa hvala vsem!

(Denar in oglašila pošiljati je g. dr. Josipu Sta-
retu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

Kupce slepiti hočejo pogosto pri takem
blagu, ki se je valed dobrih lastnosti močno prikupilo.
Tako so se prikazale v zadnjem času razne krogljice,
ki so popolno tako pospravljene kakor edino pristne,
pri slabem prebavljanju jako uspešne **lekarja H.
Brandt-ov žilcarske krogljice**, ter se pripo-

ročajo po nižji ceni in raznem hvalisanju, da bi se občinstvo slepilo. Vsakdo naj bo torej previden, ko kupuje lekarja R. Brandt-a švicarske kroglice, ter naj vedno pazi, ali ima zavitek bel križ na rudcem dnu in podpis R. Brandt-a.

Zahvala.

Že v drugič je slavna trgovska in obrtniška zbornica v Gorici blagovolila podeliti stipendij (letos 600 gl. znašajoč) 15 letnemu mladenču Antonu Plešničar-ju iz Čepovana, da nadaljuje lansko letoš pričetni nauk v kovostanstvu na tehnološkem muzeji na Dunaji, za kar Ji v imenu stipendista, kakor tudi v imenu občine najprisrčnejšo zahvalo izreka županstvo v Čepovan.

Javna zahvala.

Vsom blagim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kateri so skazali svoje sočutje do naše družine v času kratke, mučne bolezni našega nepozabljivega očeta

FRANCA KRANJCA

in so ranjcega v obilnem številu spremili k njegovemu sadnjemu počitku, izrekamo najtoplejše zahvalo.

Mlinsko, 7. novembra 1885.

Žalujoča rodbina.

Javna zahvala.

Presečno zahvalo izreka vsem znancem in prijateljem, posebno prečastitej duhovščini, slavnemu ravnateljstvu c. k. učiteljskega izobraževališča, častitim gojenkam III. slovenskega tečaja, domačej šolske mladini s učiteljskim osebjem in darovateljem krasnih vencov za srčno sočutje, ki so je izkazali 11. t. m. pri pogrebu predrage nam hčerke ANGELINE BAYCON, ki je v svojih nežnih letih po dolgej, mučnej bolezni dne 9. t. m., previdena s sv. sakramenti za umirajoče, mirno in veselo v Gospodu zaspala.

Žalujoča družina.

Hiša na Cesti

pod Križem, v kateri je štacuna raznega blaga, je na prodaj. Več se izve pri opravištvu „Soče.“

Hiša na prodaj na Otlici

blizu cerkve in pri cesti, pripravna za štacuno ali za šolo, ki se ima napraviti. Lahko se kupi tudi nekoliko zemljišča. Oglasi do konec tega meseca.

Posestnik: J. V.

Izvrstno istrsko vino,

lasten pridelek
posestnika Avguština Ritossa
iz Vizinade,
prodaja se na debelo

Via della Croce v Gorici št. 9

blizu Preture pri sv. Antonu.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolowratring h. št. 9
(Najstarejša firma te vrste.)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža, na velikem mestnem trgu v Ljubljani

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijateljke kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

Katerim se ina na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh boleznih v želodcu in se neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje sianci pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, biže, tica, zabasanje, giiste, bolezn na vranic, na jetrih in zoper zlato žilo.

SVARILO! Še enkrat nam je eneniti, da se te kapljice izstavljene velikemu ponarejanju. Mnogo ljudi je, ki ne znajo pripravljati teh kapljic in pod imenom „Marijateljke kapljice“ razpečavajo sledeje kot ponarejene kapljice mej nevednim ljudstvom. Te kapljice zaradi svoje brezvpešnosti neso prave „Marijateljke želodčne kapljice“. Kdor torej želi pravih „Marijateljkih želodčnih kapljic“, pazi naj pri kupovanju vedno na goronjo podobo Matere božje, ki je za varstveno znamko postavno zajamčena in mora biti na vsaki steklenici.

Dobivajo se v lekarni Trnkoczy zraven rotovža v Ljubljani, so najboljšje in, kakor mnoga zahvalna pisma potrjujejo, najkusenejše in prospešnejše kapljice zoper vse želodčne bolezni in njih nasledke.

1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Razpošilja se s pošto najmenj jeden tucat steklenic. Naslov: Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

UŽE 50 LET

obstoječa, dobro znana štacuna na debelo

„zum guten Hirten.“

proj Vinc. Strohschneider,
NA DUNAJI,
I. Reithenthurmstrasse 14
razprodaja vso svojo zalogo
pravih brnskih
volnenih rob

v ostalih kosih za možko obleko, zadostujočih za celo obleko, lamreč sukno, hlače in telovnik, v vseh barvah in nepokonečnega trpeža po naslednjih dveh nizko določenih cenah in sicer:

II. vrsta za popolno obleko gl. 3.50
I. vrsta gl. 4.50
Od teh ostalih kosov se ne razpošiljajo uzorci, pač pa se zavežem s tem javno, da vzamem blago, ki ne bi ugnajalo, brez obojavljanja nazaj.
Razpošiljajo se omenjene robe, ne da bi se zaračunili stroški zaboja proti poštnemu povzetju ali za poslani denar.

EDINO

v največji krojačnici za možke

IGNACIJA STEINER-JA V GORICI

nahajajo se izgotovljene v neizmerno izbero
ZA ZIMSKI ČAS

povrhne suknje za možke podoblene z volno po gl. 10 do 40
popolna obleka za možke, lično delo po hlače za možke, nov kroj po gl. 10 do 30
Mentschikoff za možke po gl. 3 do 10
halje Nordpol (severni tečaj) neizmerne trpeža po gl. 14 do 26

Popolna obleka za dečke in otroke, za sobo, plašči za dež nepremoljivi, čevlji za lov, vrhu tega

BOGATA ZALOGA

plaščev watherproof, dolman, sacco za gospe — za to blago odprt se je v večjo složnost gospodov odjemnikov poseben oddelek v posebnem, lučenem prostoru blizu prodajalnice.

watherproof in povrhne suknje za otroke od 2 let in več.

Blago vsake vrste, za delo po meri, cene prav nizke, delo lično, stvari, ki ne dopadajo, se zmenijo brez težave.

Edina zaloga sraje, jop, izvirnih svitic z volne iz imenitne tovarne v Stockolmu pod odgovornostjo prof. dr. Jägerja.

Piccoli-eva esenca za želodec, G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.
Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gl. 36 novc.
Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani

Na zahtevanje potrjuje, da sem Vaš eva, za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikem številu uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili. Ljubljana, mesec januar 1884.

Dr. Emil vitz Stüdel,
c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.
Uspešnost tega izvrstnega zdravila spričujejo tudi gg. dr. D. Agostini, dr. Cambon, vitez dr. Goracuchi, dr. Pardo — sloveči tržaški zdravniki.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosodne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.
Po 15 kr. steklenico prodaja v Gorici lekarna Pontoni, v Tolminu Palisca, v Korminu Franzoni, v Gradšči Coassini, v Gradoži Pasqualis in nahaja se večinom v vseh lekarnah na Tirolskem, v Trstu, Istri in Dalmaciji.

St. 264

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 7. decembra začela javna dražba (kant) neresenih zastav III. četrt leta 1884, t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca julija, avgusta in septembra 1884.

Ravnatelj: D. LOVISONI.

Želodčne bolezni hitro in gotovo ozdravi

jeruzalemski balzam

edino in nepresegljivo želodčno zdravilo.

Izbrati v raznih želodčnih boleznih zdravilo, katero bi v resnici odgovarjalo namenu, ni lahka stvar dandanes, ko se prodajajo vsakovrstna taka zdravila.

Večji del onih kapljic, izčkov itd. itd., ki se oznanjajo in priporočajo občinstvu v visoko letošini besedami, ni drugzega ko prevara, pogosto še škodljiva.

Samo jeruzalemski balzam, uže davno znan po svoji priprosti sestavi in po oživljajoči svoji moči na želodčno živec, si je pridobil prednost pred vsemi drugimi do zdaj znanimi pomočki, kar potrjuje njegova razprodaja, ki vedno raste.

Ta balzam, bogat krepčajoče moči kineskega rabarbara, korenike, ki je sploh znana po svojem prava v nem uspehu, daje gotovo sredstvo proti želodčnim slabostim, izvirajočim iz nerodnega prebavljanja. Zato se priporoča, ko jesti ne diši, proti neprijetni snpi, gajusu, riganju, zabasanju, hemoroidalnim težavam; pomaga tudi proti zlatenici, glistam in boleznim v droba.

Steklenica s podukom 30 kr.

Glavna zaloga v lekarni G. B. Pontoni v Gorici.
V TRSTU pri G. B. Rovis, v KORMINU pri A. Franzoni, v TOLMINU pri C. Palisca.

Jožef Culot,

trgovec na debelo in na drobno
v Raštelji,

naznanja slavnemu občinstvu, da ima v svoji štacuni veliko zalogo vsakovrstnih igrač, novostij in različnih punčik z obleko in brez nje, razne vrste volnenega blaga, rokavice, črne ovratne rute za duhovnike, zapestke raznih vrst, skoraje, volnene čevlje za zimo s podplati in brez njih vsake velikosti, in prav mnogo drugih rečij; najfineje podobice iz Pariza, svetinje, razpela vsake vrste tudi z nikla in bele koeti s stjalom, kipe, rožne vence najrazličnejših vrst in tudi z bisernih matic, najfineji na verižici se srebra itd.

Cene tako nizke, da se ni bati tekmoavanja.